

Οι ισχυροί χαρακτήρες

Από τον Κωνσταντίνο Μπούρα

Χρύσα Κουράκη
**Αφήγηση και λογοτεχνικοί χαρακτήρες.
 Τα μυθοπλαστικά στο πεζογραφικό έργο
 της Ζωρς Σαρή (1965-1995)**
 εκδόσεις Πατάκη, σ. 368, 19,50 €

Η Χρύσα Κουράκη, που γεννήθηκε το 1974 στην Αθήνα, εργάζεται στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση και έχει εκπονήσει διδακτορική διατριβή με θέμα «Οι λογοτεχνικοί χαρακτήρες στο πεζογραφικό έργο της Ζωρς Σαρή 1969-1995». Στο βιβλίο της αυτό επιχειρεί μια λεπτομερή περιγραφή και ανάλυση των μυθιστορηματικών χαρακτήρων στο έργο της Ζωρς Σαρή. Χρησιμοποιώντας αποκλειστικά ενδοκειμενικά κριτήρια, επιχειρεί να καταδείξει «πώς κατορθώνει η συγγραφέας, χωρίς να αποποιείται το βιοματικό στοιχείο, να δημιουργεί χαρακτήρες “ζωντανούς”, και αληθοφανείς, κινούμενους

στα πλαίσια της μυθοπλασίας και της πραγματικότητας, οι οποίοι καταξιώνονται καλλιτεχνικά μέσα από τις αφηγηματικές της επινοήσεις» (σ. 348). Η Ζωρς Σαρή χρησιμοποιεί ποικίλες αφηγηματικές τεχνικές, ενώ απομακρύνεται από τα απλά αφηγηματικά

μοτίβα, διαμορφώνοντας έτσι το δικό της συγγραφικό σύμπαν. Καινοτόμησε στην προσέγγιση των χαρακτήρων, και των τρόπων παρουσίαισής τους στον χώρο της παιδικής λογοτεχνίας. Η ερευνητρια θεωρεί ότι σταθερή επιδίωξη της συγγραφέως «είναι η συγγραφή μυθιστορημάτων που αναπαράγουν και προσεγγίζουν την πραγματικότητα. Αυτό, πιθανώς, προκύπτει ως αποτέλεσμα του έντονου αυτοβιογραφικού και βιοματικού χαρακτήρα των έργων της» (σ. 345). Πολλοί κριτικοί θεώρησαν ότι «ο έντονος αυτοβιογραφικός χαρακτήρας των μυθιστορημάτων της Ζωρς Σαρή περιορίζει τη λογοτεχνική τους αξία». «Η χρήση ποικίλων προοπτικών και αφηγητών, η εναλλαγή των αφηγηματικών επιπέδων, η χρονική ευκαμψία μεταξύ παρόντος και παρελθόντος, οι πολυχιδείς μορφές προφορικής, γραπτής και ενδόμυχης έκφρασης συντελούν στη ρεαλιστική ολοκλήρωση των προσώπων, ενώ προσδίδουν καλλιτεχνικό ενδιαφέρον στην αφήγηση». Οι ισχυροί χαρακτήρες, και ιδιαίτερα οι διακειμενικοί, είναι εκείνοι που καθορίζουν τη δράση, την πλοκή και το θέμα, συλλειτουργώντας όμως αρμονικά στο πλαίσιο της ισορροπημένης αφήγησης. «Οι χαρακτήρες μοιάζουν να υπακούν περισσότερο στη λογική του ρεαλισμού». Παράλληλα όμως, η συγγραφέας δεν φαίνεται να θυσιάζει τη λογοτεχνική αξία των μυθιστορημάτων της στον βωμό της δημιουργίας ρεαλιστικών, «ζωντανών» χαρακτήρων. «Η Ζωρς Σαρή στο πλαίσιο των θεματικών καινοτομιών που επέφερε με το έργο της στη σύγχρονη παιδική και νεανική λογοτεχνία από το 1970 και μετά, συνέβαλε και στη διαφορετική προσέγγιση των χαρακτήρων και των τρόπων παρουσίαισής τους. Οι χαρακτήρες της στο επίπεδο της ιστορίας ανταποκρίνονται στην καθημερινότητα των πραγματικών ανθρώπων, απομακρυνόμενοι από τα ιδεατά πρότυπα των περασμένων εποχών» (σσ. 345-348). Ένα βιβλίο για φιλόλογους και μελετητές της ελληνικής πεζογραφίας.